

ยืดเส้นยืดสาย ปรับสมดุลร่างกาย

กภ.ดวงลัดดา มานักฆ้อง
กายภาพบำบัด รพ.อุดรดิตถ์

องค์ประกอบของสมรรถภาพทางกาย

- ความอดทนของระบบไหลเวียนของโลหิตและระบบหายใจ (cardiorespiratory endurance)
- ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ (muscle strength)
- ความอดทนของกล้ามเนื้อ (muscle endurance)
- ความอ่อนตัว (flexibility)
- สัดส่วนของร่างกาย (body composition)

คุณมีส่วนส่วนของร่างกาย ?

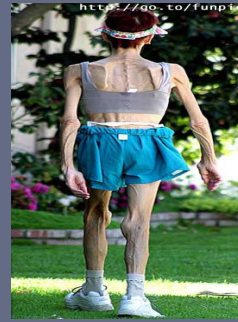
- ดัชนีมวลกาย (BMI) = น้ำหนักตัว (กิโลกรัม) / ส่วนสูง (เมตรยกกำลัง 2)

BMI $\geq$ 23.5

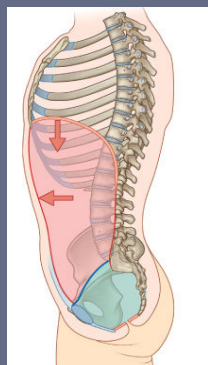

BMI 18.5 - 23.4

BMI $\leq$ 18.5

การหายใจ

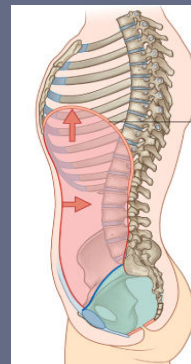

การหายใจเข้า

กล้ามเนื้อกระบังลม 60 %

กล้ามเนื้อซี่โครงด้านนอก

หายใจเข้า-ท้องป่อง
หายใจออก-ท้องแฟบ

การหายใจออก

การดึงกลับออตโนมัตี

หายใจเข้า - ท้องป่อง
หายใจออก - ท้องแฟบ

ความมั่นคงของแกนกลาง (Core stabilization)

กระดูกสันหลัง
Lumbar

กระดูกสะบัก
Scapular

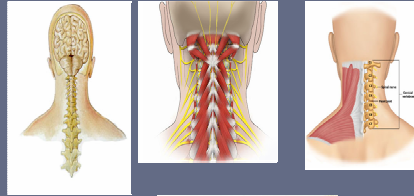
Stability

กระดูกคอ
Cervical

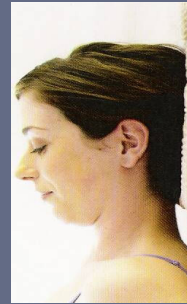
กระดูกเชิงกราน
Pelvic

ออกกำลังกายเสริมความมั่นคงของกระดูกคอ

- ศีรษะหนัก 4.5 -7 กิโลกรัม
- วางอยู่บนตำแหน่งกระดูกคอชั้นที่ 1
- ทำให้เกิดการยึดต่อแนวกระดูกสันหลัง

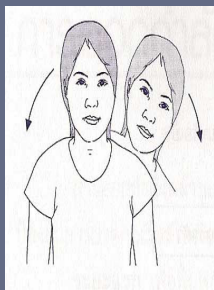

พยักหน้า
เก็บคาง

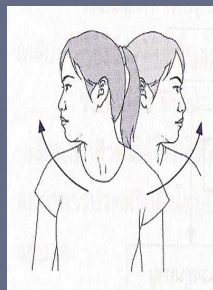

การยืดเหยียดกล้ามเนื้อคอ

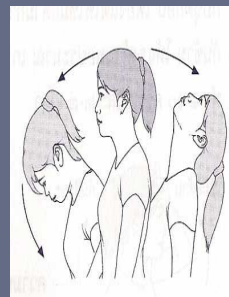
ให้ทำซ้ำๆ ค้างไว้ประมาณ 20 วินาที หรือนับ 1-20 ซ้ำๆ ทั้ง 4 ทิศทาง ดังนี้

1. ทำยืดเหยียดลำคอด้านข้าง

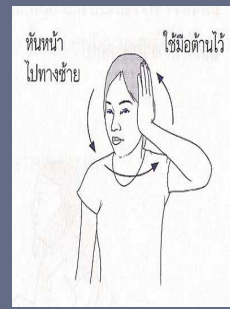
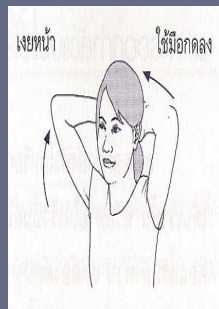
2. หันซ้าย-ขวา

3. ก้ม-เงยลำคอ

ท่าบริหารเพื่อเสริมสร้างความแข็งแรง

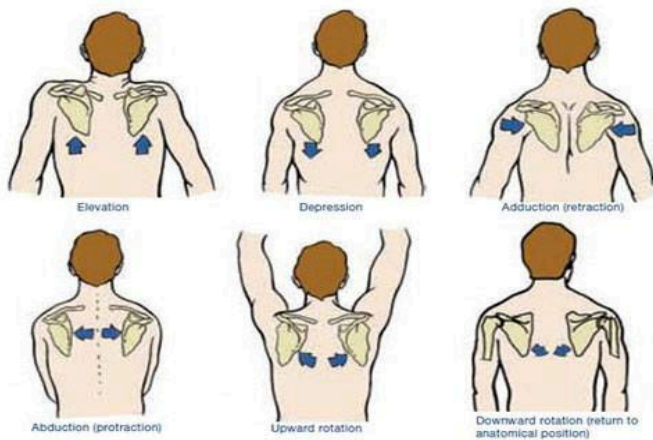
ให้เกร็งคอค้างไว้ประมาณ 5 วินาที หรือนับ 1-5 ค่อยๆ ผ่อน
ทำทั้ง 4 ทิศทาง ดังนี้

ความมั่นคงของไหล่/สะบัก

shoulder & Scapular Stability

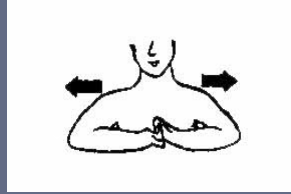
Figure 3-34
Scapular
movements

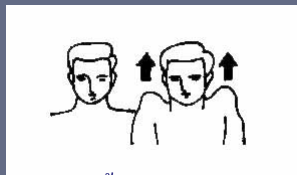
ความมั่นคงของไหล่/สะบัก

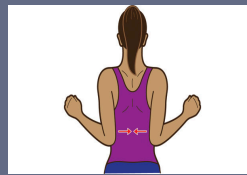
ยืดอก/พนมมือ ดันเข้าหาลำตัว

ยืดอก/ดึงมือด้านกัน

ยกไหล่ขึ้น → ค่อยปล่อยลง

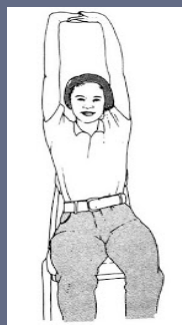

ดึงสับักเข้าหากัน

ความมั่นคงของไหล่/สะบัก

ประสานมือ
ยึดแขนด้านหน้า

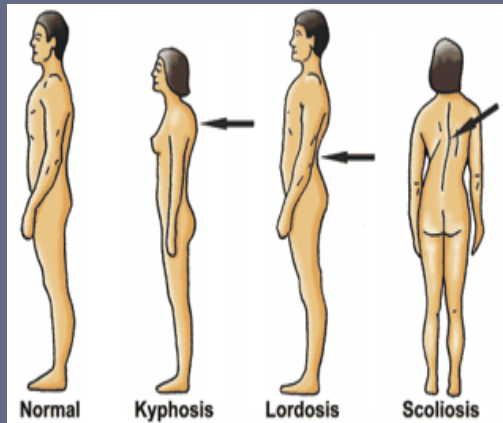

ประสานมือ
ยกแขนขึ้น

ประสานมือด้านหลัง
ดึงสับักลง

ภาวะขาดสมดุลของร่างกาย Body Imbalance Syndrome

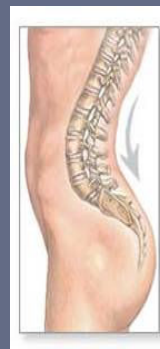
ภาวะขาดความสมดุลหลังช่วงบน-ล่าง

- : ไหล่งุ้ม
- : ศีรษะยื่นมาด้านหน้า
- : หลังค่อม

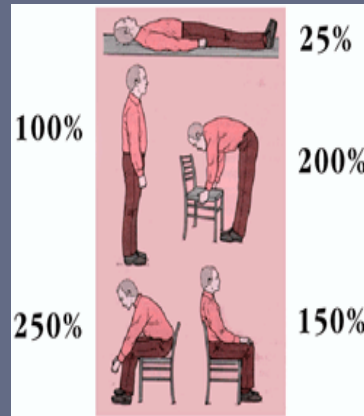
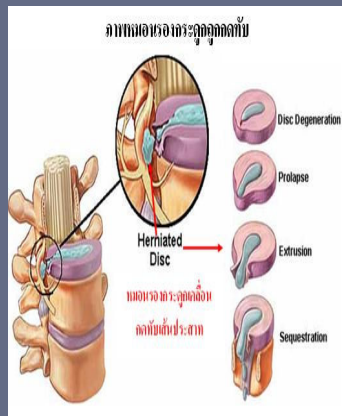

- : ภาวะหลังแอ่น
- : กระดูกเชิงกรานบิดไป

ท่าทาง-หลังไม่สมดุล

แรงดันภายในหมอนรองกระดูกสันหลัง ในท่าทางต่างๆ

(จากงานวิจัยของNachemson และคณะ, 1975)

การนั่ง-นอน...มีผลต่อการปวดคอ-หลัง

หน้าจอรระดับ
สายตา หรือต่ำกว่า
เล็กน้อย

หมอนรองรับ
ช่วงเอว

ศอกงอ 90 องศา

ต้นขาวางขนาน
กับพื้น

เท้าวางราบบน
พื้น

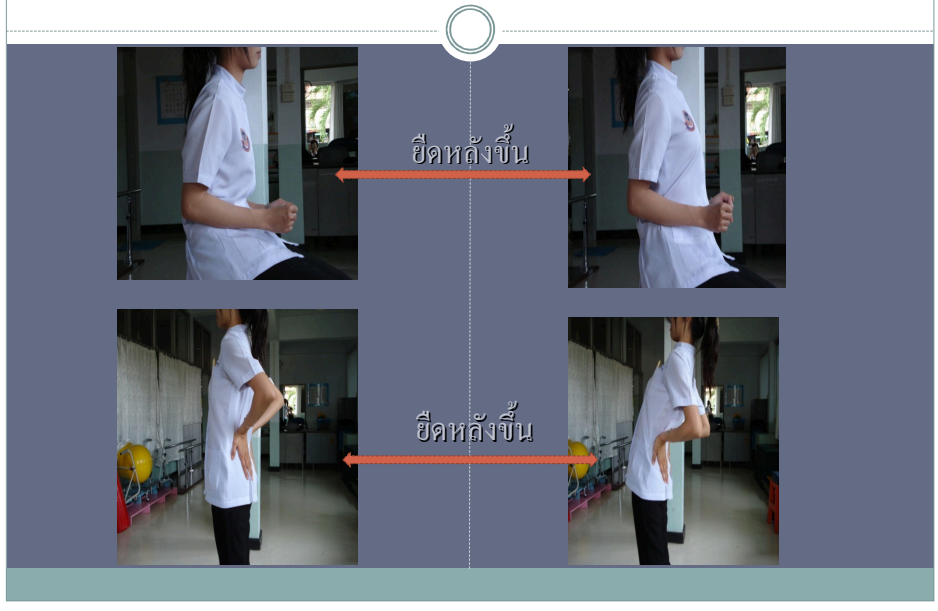

เข็มขัดหมอนรองหลัง

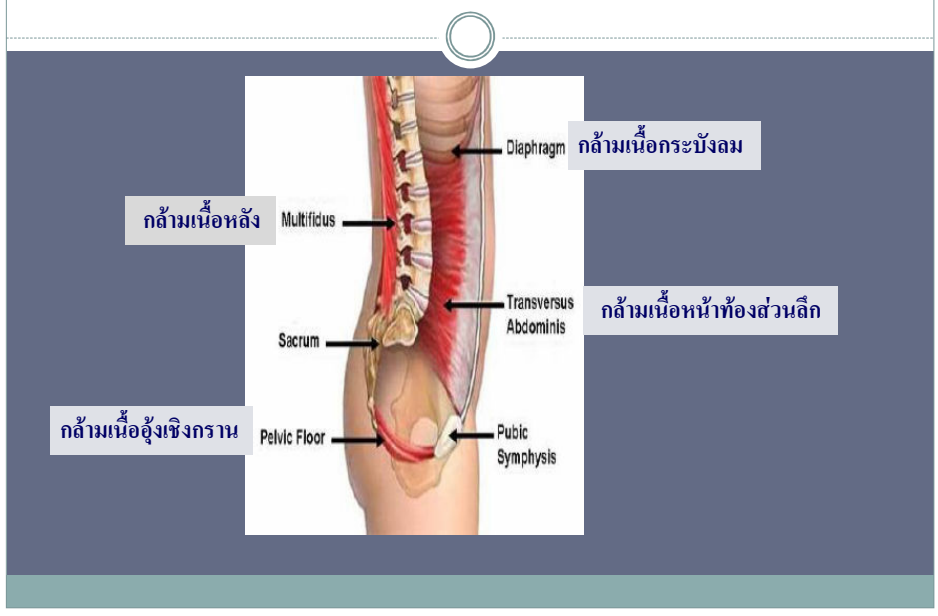
การยืดกล้ามเนื้อหลัง+สะโพก

การออกกำลังกายเพื่อปรับสมดุลของหมอนรองกระดูกสันหลัง

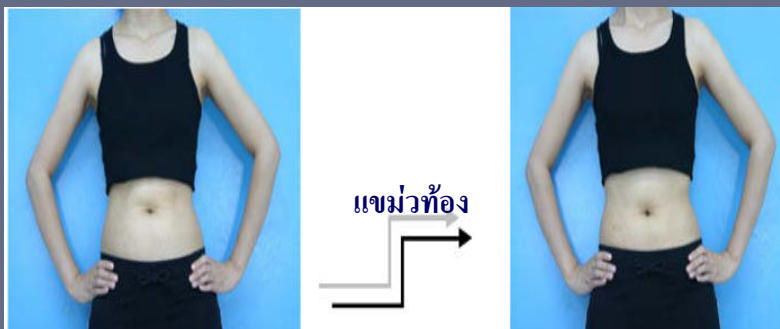
Power of House

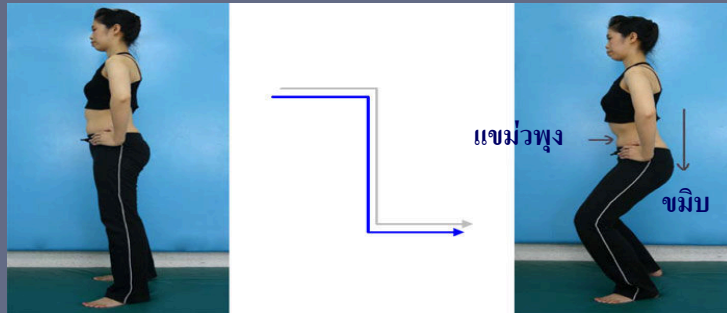
การฝึกกล้ามเนื้อท้องส่วนลึก / กล้ามเนื้ออุ้งเชิง
กราน

การฝึกกล้ามเนื้อหน้าท้องส่วนลึก

การฝึกกล้ามเนื้อหน้าท้องส่วนลึก ว่าเกร็งได้ถูกต้องหรือไม่ โดยการคลำ
ให้วางนิ้วชี้และนิ้วกลางในต่อปมกระดูกอุ้งเชิงกรานทางด้านหน้า

การฝึกกล้ามเนื้อหน้าท้องส่วนลึก/ กล้ามเนื้ออุ้งเชิงกราน/ กล้ามเนื้อก้น

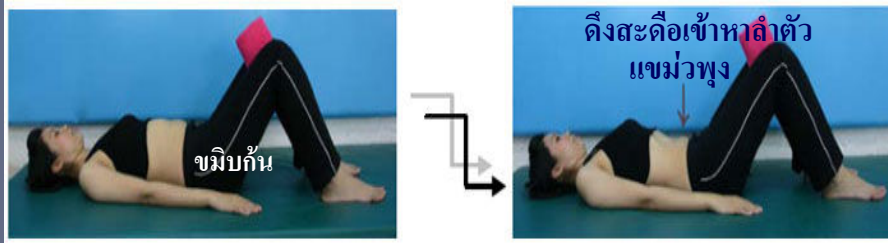
แขม่วพุง(ดึงสะดือเข้าหาลำตัว) + ขมิบ อุ้งเชิงกราน-กล้ามเนื้อก้น
พร้อมทั้งย่อเข่าลงประมาณ 30-45 องศาแล้วกลับที่เดิม หลังตรง

การฝึกกล้ามเนื้อหน้าท้องส่วนลึก/ กล้ามเนื้ออุ้งเชิงกราน/ กล้ามเนื้อก้น

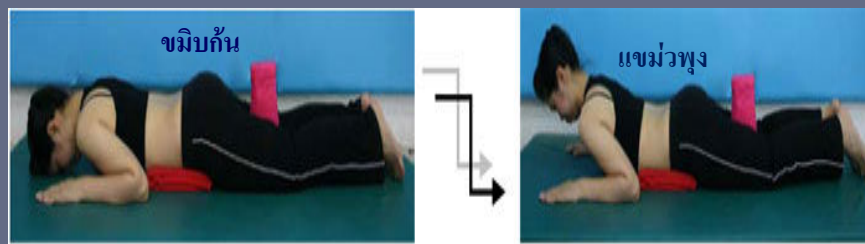
แขม่วพุง + ขมิบ
ก้าวขาข้างหน้า -ย่อเข่า หลังตรง

การฝึกกล้ามเนื้อหน้าท้อง-หลังส่วนลึก / กล้ามเนื้ออุ้งเชิง
กราน

หายใจเข้าท้องป่องในจังหวะหายใจออกเกร็งกล้ามเนื้อหน้าท้อง
พร้อมกับขมิบอุ้งเชิงกราน เกร็งก้นและกล้ามเนื้อหลังส่วนบนเอาไว้
ห้ามกลั้นหายใจ!

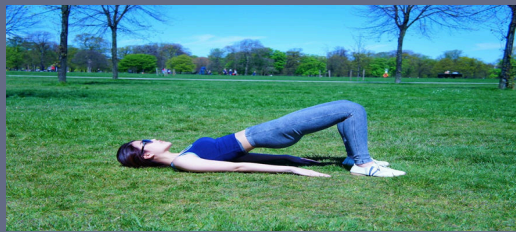
การฝึกกล้ามเนื้อหน้าท้องส่วนลึก/ กล้ามเนื้ออุ้งเชิงกราน/ กล้ามเนื้อก้น

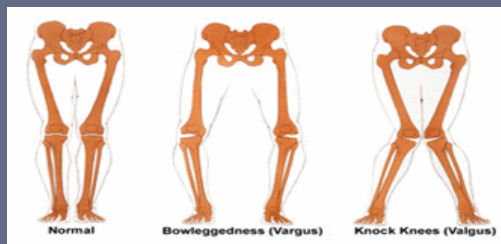
ขมิบอุ้งเชิงกรานและกล้ามเนื้อก้น โดยวิธีการหนีบผ้าขนหนูหรือหมอน
หายใจเข้าท้องป่องในจังหวะหายใจออกเกร็งกล้ามเนื้อหน้าท้อง
(แขม่วพุง) → ยึดหลังขึ้น

นอนหงายชันเข่า 2 ข้าง กดหลังให้แนบชิดกับพื้น ขมิบกัน แม่วท้อง พร้อมกับยกก้นให้ลอยพ้นพื้น เกร็งค้างไว้ นับ 1-10 จึงค่อยๆ ปล่อยก้นลง

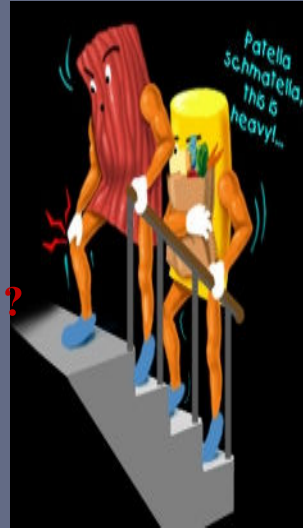
เข่าเราเป็นแบบไหน?

ข้อเข่าบวมอักเสบ

เมื่อเกิดการบาดเจ็บ - อักเสบ/บวม แดง ร้อน ?
ประคบด้วยความเย็น 15-20 นาที

ฝึกกล้ามเนื้อต้นขาด้านหน้า

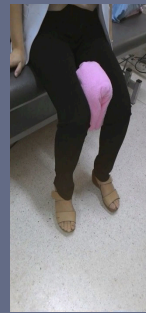
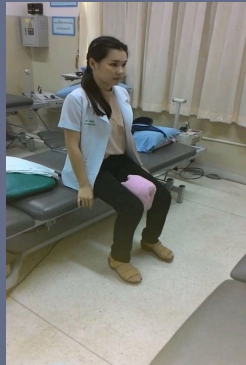
นั่ง-หลังตรง

ยกเท้าเหยียดขาขึ้นตรงเกร็งค้างไว้
ค่อยๆหย่อนวางเท้าลง

การฝึกกล้ามเนื้อเสริมความมั่นคงของเข่า

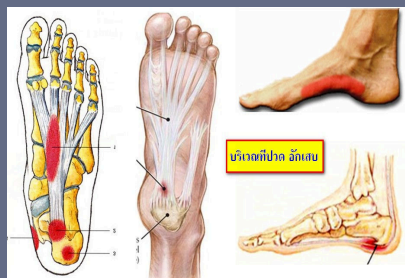
เกร็งกัน-ต้นขาด้านหน้า/ใน (หนีบผ้า)

ไขว้ขาเกร็งด้านกัน
งอ-เหยียดเข่า
หนีบผ้า-เกร็งต้นขา

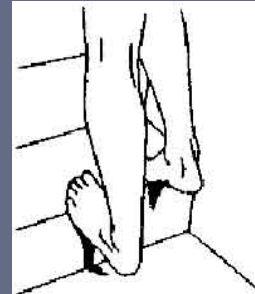
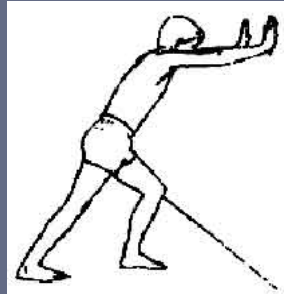
ยืนหนีบฝ่าเท้าเกร็งต้นขา-ขมิบก้น

โรครองเท้า เจ็บส้นเท้า/ฝ่าเท้า

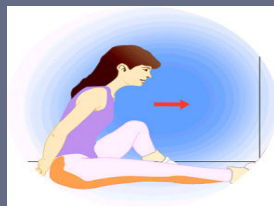
ใช้แผ่นรองรองเท้า

การยืดเอ็นฝ่าเท้าและเส้นเอ็นร้อยหวาย

เมื่อเกิดตะคริว ?

- ยืดเหยียดมัดนั้น ~ 5-10 นาที คลายแล้วค่อยนวดต่อเบาๆ
- ห้าม! บีบขยำแรง
- เน้น! บริหารกล้ามเนื้อมัดนั้น

ทำยืดหลังขา-น่อง

ให้ส้นเท้าหลังติดพื้น
และหันปลายเท้าเข้าไปเล็กน้อย

ทำยืดต้นขาหน้า

ให้หัวเข่าชี้ลงพื้น

Learning By Doing

